

HET BERICHT MOET - KUNDIG EN VAARDIG - DOOR

LTZ 1 Yvo de Haas,
Hoofd Onderwijsafdeling Communicatie en Informatiesystemen CZSK

INTRODUCTIE

Niet voor niets markeren signalen belangrijke wapenfeiten van de krijgsmacht, zowel in binnen- als in buitenland, op het water en op het land.

Daarom is het logisch dat bij de opening van de nieuwe School Verbindingsdienst (SVBDD) de link gelegd is naar de school waar de verbindelaars opgeleid worden bij de Koninklijke Marine.

In het navolgende artikel wil ik u meenemen door de tijd en een schets geven van de scholen voor de verbindingsdienst van de Koninklijke Marine.

HET VERLEDEN

Internationaal het meest bekende signaal is waarschijnlijk het door Nelson gehesen vlagsein *England expects every man to do his duty* vlak voor de finale van de Zeeslag bij Trafalgar in 1805. Dat voor dit signaal 31 vlaggen nodig waren en het vier minuten kostte om het hele sein te hijsen zegt wel iets over de bandbreedte van dit communicatiekanaal.

Korter geleden is morse ingevoerd om tactische boodschappen over te brengen, eerst ook nog met behulp van geluid, later alleen met lichtmorse. Grote kracht van dit lichtmorse seinen is de kleine verraadsfeer en je hoeft al helemaal niet bang te zijn voor misleiding of cyberattacks. Een gemiddelde baudrate van 7 is wel wat aan de lage kant. Dit kan maar deels worden gecompenseerd door het gebruik van speciale tactische codes. Het onderhouden van strategische radiocommunicatie met behulp van telex was (en is) naast tactische seinen een belangrijke hoofdtaak van de verbindingsdienst van de Koninklijke Marine.

Het opleiden en trainen voor deze taken hebben geleid tot het oprichten van de Verbindingschool (V.B.S.)¹ op de Marinekazerne Amsterdam. Hier zijn sinds 1946 vele verbindelaars opgeleid. Van horen zeggen begrijp ik dat de V.B.S. in Amsterdam een goede leerschool was, niet alleen voor verbindelaarsvaardigheden, maar ook voor levenswijsheid.

Uit het boekje "Welkom bij de V.B.S." uit 1971 zijn de volgende citaten.

- Slaap- en Waszaal: Roken is op de slaapzaal niet toegestaan van 22.00 tot 08.00

om het er fris te houden.

- Kapper: Nu de haardracht is vrijgegeven wil dit niet zeggen dat men het haar niet zou moeten verzorgen. Bedenk dat het z.g. modieuze kapsel veel verzorging eist (minstens eenmaal per 14 dagen laten bijknippen).
- Wasserij: Op maandag wordt een schoon laken en sloop verstrekt. Het onderlaken gaat in de was, het gebruikte bovenlaken wordt onderlaken, het schone laken wordt bovenlaken. Een zindelijk mens verwisselt minstens op woensdag en zaterdag zijn ondergoed.
- Zwemmen: Zwemmen nabij het marine-etablisement is niet toegestaan. Zonnebaden alleen op het grasveld tussen het wiskundig centrum en het voetbalveld. Men mag vanaf buiten het ME niet zichtbaar zijn. Het is niet toegestaan zich op het terrein uitgebreid te verkleden.

In 1979 ging de V.B.S. op in de Operationele School in Den Helder. Dichter bij de operationele eenheden en integratie met de rest van de Operationele Dienst waren grote voordelen van de verhuizing van de Verbindingschool van Amsterdam naar Den Helder. Het was tevens het einde van de zelfstandigheid.

OP DIT MOMENT

Al jaren loopt het gebruik van vlag en lamp terug en groeit het gebruik van netwerken. Logisch, als je de beperkingen van optische seinmiddelen kent: afgezien van de baudrate moet je dicht bij elkaar zitten en je bent afhankelijk van goed zicht.

De opkomst van genetwerkt optreden heeft belangrijke gevolgen gehad voor de opleiding voor verbindelaars. Sinds 2005 heeft de verbindelaar de taak van Netwerk Operaties erbij gekregen en daar moet de Nederlands Belgische Operationele School (NLBEOPS) voor opleiden.

Netwerkkennis brengen we bij met behulp van CISCO netwerkkoleringen. Onder de vleugels van de Regional Academy van de SVBDD heeft de NLBEOPS een Local Cisco Academy. Door de opleidingen zelf te geven, kunnen ervaren netwerkmanagers verbanden leggen met de dagelijkse praktijk aan boord.

Als je vijf netwerken gebruikt – de standaard uitrusting van een fregat – wordt het management van de informatie op deze netwerken cruciaal. De ontwikkelingen op het

gebied van informatiemanagement gaan erg snel en dat betekent voor NLBEOPS veel pionieren. Het beleid in NATO, defensie en de marine is nog in ontwikkeling en NLBEOPS draagt hieraan bij door integratie van het nog jonge beleid met de meest recente ervaringen aan boord. We zien nu dat het faciliteren van de informatiestromen (de taak van de verbindingsdienst) redelijk op orde is, maar dat extra aandacht dient te gaan naar informatiemanagement door de informatiegebruikers.

De nieuwe rol van de verbindelaar is zo'n vijf jaar na invoering toe aan een evaluatie. De ervaringen van toen en de aannames over de manier van optreden kunnen nu getoetst worden. Voor de samenwerking met de SVBDD is de ontwikkeling van het dienstvak Operationele Dienst Verbindingen ook interessant, omdat dit kan betekenen dat de dienstvakken bij landmacht en marine dicht bij elkaar komen en daarmee de samenwerking op het gebied van loopbaanlint weer nieuw leven ingeblazen kan worden.

DE TOEKOMST

Een andere overeenkomst tussen de NLBEOPS en de School Verbindingsdienst is nieuwbouw voor de school. Voor de SVBDD is het nu zover. Voor NLBEOPS is de eerste schop de grond ingegaan. We verwachten in 2012 te kunnen verhuizen. Het verleden loslaten lukt nog niet helemaal: ook op de nieuwbouw zijn de oefenfaciliteiten om lichtmorse, manoeuvreren en vlaghijsen te trainen weer gepland!

¹ Uitgaand van een zeer geoefende operator (12 woorden/min)

² Zowel de KM Verbindingsdienst / Operationele Dienst Verbindingen als de V.B.S. heeft de wapenspreuk *Scite et Cito* (kundig en vaardig)